

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobkyně: **I. V.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, v řízení o žalobě žalobkyně proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 30. 8. 2007, č. j. X, vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 16 Cad 240/2007, o návrhu na vyloučení samosoudkyně Krajského soudu v Plzni z projednávání a rozhodování této věci

t a k t o :

Samosoudkyně Krajského soudu v Plzni JUDr. Alena Hocká **není vyloučena** z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 16 Cad 240/2007.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně podala ke Krajskému soudu v Plzni žalobu ze dne 1. 10. 2007 proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 8. 2007, č. j. X, o zamítnutí žádosti o plný invalidní důchod. Dne 26. 10. 2007 bylo krajskému soudu doručeno podání žalobkyně, ve kterém bylo mimo jiné uvedeno: „*Žádám předsedu senátu o výměnu samosoudkyně Aleny Hocké, která u běžných občanů Plzeň - sever budí hrůzu, není nestranná ani spravedlivá, svým jednáním potlačuje základní lidská práva zaručená Českou Ústavou čl. 36.*“

Následně byla žalobkyně krajským soudem vyzvána ke sdělení, zda tím míní námitku podjatosti, a pokud ano, aby sdělila důvody; bylo citováno ust. § 8 odst. 1 a 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Na tuto výzvu soudu žalobkyně reagovala podáním ze dne 19. 11. 2007, v němž uvedla: „*Prosím o výměnu samosoudkyně z důvodu nedůvěry a pověsti, která se rozkřikla mezi lidmi; dozvěděla jsem se od lidí, že paní samosoudkyně není spravedlivá a nadržuje sociální správě; tímto Vás žádám o výměnu, prostě nemám k ní důvěru.*“

Krajský soud v Plzni věc dne 3. 12. 2007 předložil Nejvyššímu správnímu soudu podle § 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., k jejímu rozhodnutí. Samosoudkyně JUDr. Alena Hocká k námitce podjatosti uvedla, že vůči žalobkyni není v žádném případě podjatá. Žalobkyni vůbec nezná, ani si není vědoma, že by rozhodovala v jakékoliv věci, která by se jmenované týkala. Dále uvedla: „*Mohu proto jednoznačně prohlásit,*

že k projednáváné věci ani k účastníkům předmětného řízení nemám žádný vztah, tudíž se necítím být ve věci žádným způsobem podjatá. Rozhoduji vždy v souladu s příslušnými zákonnými normami bez ohledu na to, zda jsou či nejsou účastníci s rozhodnutím spokojeni.“

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednáváné věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Podle § 8 odst. 3 téhož zákona soudce, který zjistí důvod své podjatosti, oznámí takovou skutečnost předsedovi soudu a v řízení zatím může provést jen takové úkony, které nesnesou odkladu. Předseda soudu na jeho místo určí podle rozvrhu práce jiného soudce nebo jiný senát. Má-li předseda soudu za to, že není dán důvod podjatosti soudce, nebo týká-li se věc předsedy soudu, rozhodne o vyloučení Nejvyšší správní soud usnesením, a jde-li o soudce Nejvyššího správního soudu, rozhodne jeho jiný senát.

Integrální součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezájatost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy ČR). Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednáváné věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich zástupcům), o nichž je schopen relativně přesně referovat toliko soudce sám. Pouze takto úzce pojiřmaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěžejně nalezla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat širěji, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšimu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezájatý vztah. Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci má být založeno nikoliv na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (shodně též nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 370/04).

Z návrhu na vyloučení samosoudkyně Krajského soudu v Plzni, podaného žalobkyní dne 19. 11. 2007, vyplývá, že námitku podjatosti odůvodňuje tvrzenou *nedůvěrou a pověstí soudkyně, která se rozkřikla mezi lidmi*. Žalobkyně bez bližšího upřesnění namítala, že se *dozvěděla od lidí, že paní samosoudkyně není spravedlivá a nadržuje sociální správě*. Jak plyne ze shora uvedeného ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s., věty třetí, důvodem pro vyloučení soudce z projednávání a rozhodnutí věci nejsou nedoložené skutečnosti, které se údajně povídají mezi lidmi. V dané věci navíc údajná pověst samosoudkyně, jak ji prezentovala sama žalobkyně, nic nevypovídá o poměru samosoudkyně k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům, pro který by byl dán důvod pochybovat o její nepodjatosti

V posuzované věci tak Nejvyšší správní soud důvodnost námítky podjatosti označené samosoudkyně neshledal. Žalobkyně v podstatě jen brojí proti tomu, že v její věci

má rozhodovat samosoudkyně, s jejímiž rozhodnutími zřejmě nebyli spokojeni jiní účastníci řízení v jiných věcech, s tím, že tito účastníci nabyli dojmu, že samosoudkyně „nadržuje sociální správu“.

Vzhledem k tomu, že důvod uplatňovaný žalobkyní tj. vyloučení samosoudkyně pro její údajnou pověst mezi lidmi, není důvodem způsobilým vyvolat pochybnosti o nepodjatosti samosoudkyně, která v dané věci má rozhodovat, a dále vzhledem k tomu, že sama tato samosoudkyně se necítí být z projednávání a rozhodnutí věci vyloučena, neshledal čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu návrh žalobkyně na vyloučení samosoudkyně z projednávání a rozhodování této věci důvodným, a rozhodl proto tak, že výše jmenovaná samosoudkyně není z projednávání a rozhodování věci, vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 16 Cad 240/2007, vyloučena.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. prosince 2007

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu